

अभियान

सप्ताहिक

ABHIYAN WEEKLY

Devendrachudal@gmail.com

त्रैष्ण : ४१ / अंक : १३ / २०८० कातिक ३ गते शुक्रबार / Oct. 20, 2023 / कूल्य रु. १०/-

नेपालीहरूको महान चाड^१
तडा दशै तिहार र छठ पर्वको
अवसरमा सम्पूर्ण नेपालीहरूका
साथे हामी विजापनदाता
शुभविन्दिक तथा पाठक तर्गमा

हार्दिक मंगलमय
शुभकामना

देवेन्द्र चुडाल
सम्पादक/प्रकाशक

अभियान सप्ताहिक
परिवार

हालीलाई www.abhiyanweekly.com.np मा पानि पढ्न सकिन्छ।

प्रधानमन्त्री बरबराउन थाल्नुको अर्थ के ?

काठमाडौं। कोशी प्रदेशमा भएको राजनीतिक दलहरूले चासो देखाउन थालेका छन्। सत्ता गठबन्धनले कोशी प्रदेशमा हार भएको कारण संघीय सरकार समेत फेरबदल हुँग सक्ने सम्भावना बढेर गएको छ। सत्ता गठबन्धनले कोशी प्रदेशका मुख्यमन्त्री माओवादी केन्द्रका नेता इन्द्र आङ्गबोलाई उम्मेदवार बनाउने निर्णय पश्चात कोशी प्रदेशसभामा काग्रेसका ८ जना सांसदले विद्रोह गरेका थिए। संसदको तर्बे भन्ता दुलो दल नेकपा एमालेले काग्रेसका विद्रोही सांसद केदार कार्कीलाई समर्थन गर्ने निर्णय गरेपश्चात सत्ता गठबन्धन संकटमा परेको थिए।

नेकपा एमालेको समर्थनमा कोशी प्रदेशमा काग्रेसका विद्रोही सांसद केदार कार्की मुख्यमन्त्रीमा नियुक्त भएको छन् भने उनले आफूले प्रदेश प्रमुखसँग शपथ लिएसँगै काग्रेसका विद्रोही सांसद शाशेर राई र नेकपा एमालेका रामबहादुर मार्गलाई मन्त्रीमा नियुक्त गरेका

>>> बाँकी ८ पेजमा

पद गुम्ने डरले कबुलियतनामा

काठमाडौं। नेपाली काग्रेसमित्रको विवाद कोशी प्रदेशमा छाताछुल भएको छ। कोशी प्रदेशमा कुनैपनि दलको बहुमत नहएको कारण कुनै पनि दलले एकले सरकार बनाउन सक्ने सम्भावना नै थिएन। सत्ता गठबन्धनमा रहका दलहरूको समेत स्पष्ट बहुमत नरेकाले गर्दा कोशी प्रदेशमा सरकार ढाँचे बन्दै गरेको थिए। केन्द्रमा सत्ता गठबन्धनमा रहेका दलहरू भित्र देखिएको विवादले गर्दा कोशी प्रदेश सरकार संकटमा पर्दै आएको थिए। यसभदा आगाडिका प्रदेश सरकारहरूले संविधानको धज्जी उडाउँदै एक महिने सरकार गठन गर्दै आएका थिए।

>>> बाँकी ८ पेजमा

प्रधानमन्त्रीको सुशासन स्मार्ट र एनसेलमा विक्यो ?

काठमाडौं। नेकपा एमालेको सहयोगमा प्रधानमन्त्री बनेको एक महिना नपुँदै नेपाली काग्रेसको पुच्छर समाउन पुगेका प्रधानमन्त्री दाहालको कारण मुलुक संकटमा पर्दै गएको छ। प्रधानमन्त्री दाहाल काग्रेसको खुडामा उभिएर सुशासनको नारा दिएपनि त्यस्तो नारा नारामै सिमित भएको छ। भ्रष्टाचार बढेको छ। महिनेले जनताको ढाँड सेकिएको छ। सरकारको अकर्मण्यता र नालायकीपनले गर्दा दर्ता, तिहार र छठ पर्वको बेला बजारमा चीनीको हाहाकार भएको छ। एक महिना अधि सम्म एक सय रुपैयामा पाइने चीनीको मूल्य अहिले १ सय ५० रुपैयां पुगेको छ। यस्तु हुँदाहुँदै पनि प्रधानमन्त्री दाहाल भने सुशासनको

>>> बाँकी ८ पेजमा

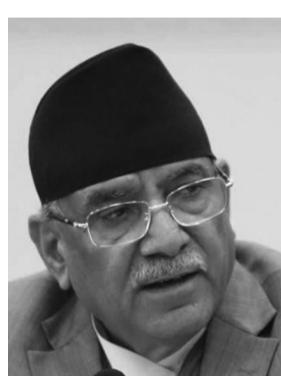
नारा फलाकिरहेका छन्। दाहाल सरकारले मन्त्रिपरिषद्को बैठकबाटै निर्णय गरेको कलिपय विषयहरूमा नीतिगत भ्रष्टाचार गर्दै आएको छ। मन्त्रिपरिषद्ले गर्ने निर्णयहरूमा कुनै निकायले छानविन गर्न नसक्ने भएकाले गर्दा मन्त्रीहरूले समेत आँफैले गर्न सक्ने निर्णयहरू समेत निर्णय नगरि मन्त्रिपरिषद्को बैठकबाटै निर्णय गराएर नीतिगत भ्रष्टाचार गरिरहेका छन्। त्यसको पछिल्लो प्रमाण हो दुरसञ्चार नियमावलीव संशोधन गरिन्नु। नियमावली संशोधन सम्बन्धीत मन्त्रीले नै गर्न सक्ने भएपनि नीतिगत भ्रष्टाचार गर्न मन्त्रिपरिषद्को बैठकबाटै लाइसेन्स एनसेलाई जिम्मा

>>> बाँकी ८ पेजमा

दाहाल, देउवा र कोइरालाबीचको कबुलियतनामा रहस्य ?

काठमाडौं। नेपाली काग्रेस संघीय संसदको सबै भन्दा दुलो पार्टी भएपनि उसले आफ्नो हेसियत गुमाउँदै गएको छ। त्यसको एउटै कारण हो सत्ता मोह र पार्टीभित्र रहेका गुट-उपयुक्तहरू। संस्थापन पक्षको नेतृत्व पार्टी सम्पादि शेरबहादुर देउवा लगायत उनका हुनुमानहरूले गर्दै आएका छन् भने संस्थापन इतर पक्षको नेतृत्व शेखर कोइराला लगायतका नेतृत्वहरूले गर्दै आएका छन्। संस्थापन इतर पक्षलाई पेल्ले रणनीतिमा पार्टी सम्भाप्ति नै लागेको हुनाले सम्भाप्तिले पार्टीको विद्यानुसार पार्टी सञ्चालन गर्न नसकेको आरोप उनीमाथि लाग्दै आएको छ।

कोशी प्रदेशमा काग्रेसका २९ प्रदेश सांसद रहेका र सांसद उद्घव थापा दुई/दुई पटक मुख्यमन्त्री बनेका भएपनि उनले विश्वासको

मत लिँदा असम्बैधानिक प्रक्रिया अपनाएका हुनाले उनी पदमुक्त भएका भएपनि फेरी उनैलाई मुख्यमन्त्री बनाउन सम्भाप्ति देउवा

लागेका हुनाले शेखर कोइराला पक्षका हालका मुख्यमन्त्री केदार कार्की सहितका ८ सांसदले

>>> बाँकी ८ पेजमा

एनसेलको चुस्कीमा नीतिगत भ्रष्टाचार

काठमाडौं। पछिल्लो समयमा सत्ता गठबन्धनको नेतृत्व गर्दै प्रधानमन्त्री बनेका माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल नेतृत्वको सरकारले नीतिगत निर्णय गरेर सरकार भ्रष्टाचारमा लिप्त भएका प्रधानमन्त्री दाहाल अहिले दिनहुँ भ्रष्टाचारका फाइल खोल्छ भन्दै धम्की दिइरहेका छन्।

दाहाल सरकारले एनसेल, टेलिकमलाई फाइदा पुग्ने गरी स्मार्ट टेलिकमको लाइसेन्स एनसेललाई जिम्मा लगाउने र एनसेलको समयावधि बढाउने गरी कार्य अधि बढाएको छ। एनसेलले कर छली गरिरहेको छ भने अहिले पनि एनसेलले २५ अर्ब भन्दा बढी रकम सरकारलाई बुझाउन बाँकी रहेको छ।

स्मार्ट टेलिकमले लाइसेन्सको नविकरण नगरेको हुनाले स्मार्टको दायित्व सरकारमा आएको छ। स्मार्टका लगानीकर्ताको एनसेलमा करिब २० प्रतिशतका मालिक शतिशलाल आचार्य रहेका छन्। उनको एनसेलमा २०

प्रतिशत सेयर रहेको छ भने स्मार्ट सत्र प्रतिशत उनी र उनको परिवारकै भएको हुनाले जानिवुलाई स्मार्टको इजाजत पत्र नविकरण गरेन्। स्मार्टले भण्डै २५ अर्बमन्दा बढी रकम

नेपाल सरकारलाई बुझाउनेपर्ने भएपनि उक्त रकम बुझाउन र इजाजत पत्र समेत नविकरण गरेन्। त्यसको एउटै कारण थिए स्मार्टको इजाजत पत्रको म्याद २०१६ सम्म रहेको र एनसेलको इजाजतको म्याद २०८६ मा समाप्त हुने थिए।

एनसेलको म्याद २०१६ मा समाप्त भएपनि एनसेलको स्वामित्व स्वत नेपाल सरकारको मातहतमा आउनुपर्ने नियमावलीमा उल्लेख गरिएको छ। एनसेल नेपाल सरकारका मातहतमा आउनुपर्ने नियमावलीमा उल्लेख गरिएको २०१६ सम्म सञ्चालन हुन दिनको लागि मन्त्रिपरिषद्बाटै नियमावली परिवर्तन गरेर एनसेलको चुस्कीमा दाहाल सरकार आचार्य रहेको छ। यस्तै ६ हजार ४ सय ४४ घरमा आशिक क्षति पुगेको छ। ३ हजार ५ सय

काठमाडौं। भूकम्पका कारण बम्बाडमा २ हजार ४ सय ४५ घर क्षतिग्रस्त भएका छन्। जिल्ला प्रशासन कार्यालय बम्बाडका अनुसार क्षतिपैछि स्थानीय तहको समन्वयमा सञ्चालन भएको विवरण अनुसार उक्त सञ्चायमा निजी घरहरूमा क्षति पुगेको हो।

जिल्लालाई केन्द्रियन्त्र बनाएर असोज १६ देखि २५ गतेसम्म पटक-पटक आएको भूकम्पका कारण ठूलोमात्रामा भौतिक संरचनामा क्षति पुगेको जिल्ला प्रशासन कार्यालय बम्बाडले जनाएको छ। भूकम्पका कारण एक जना महिलाको मृत्यु भएको थिए, भने २१ जना घाइते बनेका थिए। यस्तै ६ हजार ४ सय ४४ घरमा आशिक क्षति पुगेको छ। ३ हजार ५ सय

>>> बाँकी ८ पेजमा

भारतको जनसंख्या बृद्धिको लागि मुस्लिमहरूलाई दोष दिनु विश्वदृष्टिको प्रधार हो ?

रमेश कार्की

श्वेता बिष्टको निधार पसिनाले भिजेको छ र अनुहार बेचैन छ। दाँत र गहिरा सास लिएर, उनी अहिले घट्टादेखि प्रसुतिमा छिन्। उनको छोरी जुनसुकै बैला संसारमा आउन सक्छ किनभने उनी त्यो पहिलो रोएको पर्खाइमा छिन्, उसले नौ महिनादेखि आकांक्षा गरिरहेको छिन्। बिष्टको नवजात शिशु अहिले विश्वको सबैभन्दा बढी जनसंख्या भएको देश भारतको १४२५ अर्ब मानिससम्म एक हुनेछ। वर्ल्ड पपुलेसन रिप्प्यु (डल्पुआरा)को तथ्याङ्क अनुसार सन् २०२२ को अन्त्यसम्म भारतको जनसंख्या १४१ विलियन थियो। हाले संयुक्त राष्ट्र संघको तथ्याङ्कमा आधारमा भारतमा १,४२५ विलियन जनसंख्या रहेको छ। अप्रिलमा भारतले चीनलाई उछिनेको राष्ट्रसंघर्ष जनाएको छ। यसले दाढी गरेको छ कि भारत पहिले नै माइल्स्टोनमा पुगेको हुन सक्छ किनभने संयुक्त राष्ट्रको अनुमान अनुमानित हो र सही तथ्याङ्क होइन। सन् १९५० यता चीनमा विश्वमा सबैभन्दा बढी मानिस रहेको छ। सँगै, चीन र भारत विश्वको ड बिलियन जनसंख्या मध्ये एक तिहाई भन्दा बढी बसेबास गर्दछ।

जनसंख्याको राजनीति

सेप्टेम्बर २०२१ मा, प्यू रिसर्च सेन्टर द्वारा संकलित डाटाले विभाजन पछिको छ दशकमा भारतको जनसंख्या तीन गुण बढी भएको अनुमान गरेको थियो। जनगणनाको तथ्याङ्क अनुसार यो १९५१ मा ३६१ मिलियन मानिसहरूलाई बढेर २०११ मा १.२ बिलियन भन्दा बढी भयो। संयुक्त राष्ट्रको तथ्याङ्कले भारतले सन् २०२० देखि हरेक महिना करिब १० लाख बासिन्दा प्राप्त गरेको दाढी गरेको छ।

प्यू डाटाले यो पनि सुझाव दिन्छ कि जब देशभक्ता धार्मिक समूहहरू १४५१ र २०११ को बीचमा अनियमित दरहरू देखेका थिए, सबै प्रमुख धार्मिक समूहहरूको संख्या बढेयो। तथ्याङ्कले देखाउँछ कि हिन्दू

करोड ६० लाख पुगेको छ, जबकि मुस्लिम ३ करोड ५० लाखबाट बढेर ७० करोड २० लाख पुगेको छ, र आफूलाई क्रिस्तियन भनाउने भारतीयहरूको संख्या ८० लाखबाट बढेर २८ करोड पुगेको छ। तीनलाई विवार गर्दा इस्लाम र क्रिस्तियन धर्मले धर्म परिवर्तन गरिरहेका छन्।

यद्यपि, हिन्दू सेना प्रमुख सुशील मिलियन द वायरलाई भने कि मुस्लिमहरूले जग्गा कब्जा गर्न र धेरै बच्चाहरू उत्पादन गर्न खोजिरहेका छन् ताकि उनीहरूले मुस्लिम नेताहरूलाई सत्तामा चुन नै। २०१५ मा, उत्तर प्रदेशका भाजपा लोकसभा सदस्य, साक्षी महाराजले हिन्दू महिलाहरूलाई हिन्दू धर्मको रक्षा गर्न करितमा चार बच्चा जन्माउन आग्रह गरेका थिए। बीजेपी द्वारा उत्तेजित त्यस्ता मुस्लिम विरोधी कथाहरू स्वास्थ्य र परिवार कल्याण तथ्याङ्कहरूमा असतुदृष्टी औषधी सेवा जस्ता नेताहरूलाई सत्तामा ल्याउन मतदान गर्नेछ। तिनीहरू 'जनसंख्या जिहाद' गर्न चाहन्छन् र यहाँ गजवा-ए-हिन्दू स्थापना गर्न चाहन्छन्,' उनले भने।

तिवारीको विरोध गर्दै, अल्पसंख्यक आयोगका पूर्व अध्यक्ष डा. जफरुल इस्लाम खानले राष्ट्रिय स्वयंसेवक संघ (आरएसएस) र समान विचारधाराका संगठनहरूलाई तथ्यको बारेमा विन्ता नरहेको बताए। तिनीहरूको नीति, खान भन्छन, यदि मुस्लिमहरूलाई हराउन प्रयोग गर्न सकिन्छ भने कुनै पनि कुरालाई मोड्ने हो। उदाहरणका लागि, सरकारी तथ्याङ्कले देखाउँछ कि मुस्लिमहरू हिन्दूहरू पनि तल छन् जब बहुविवाहको कुरा आउँछ तर यो दैनिक हिन्दुत्व प्रचारको दिनर्याही हो कि मुस्लिमहरूले चार पत्तीहरू विवाह गर्नेछ र दृष्टि बच्चा जन्माउँछन्,' खानले भने।

मुस्लिम र मिथिकहरू

दक्षिणपश्चीमी राजनीतिक भाषामा, मुस्लिमहरूलाई एक समुदायको रूपमा लेबल गरिएको छ जुन आफ्नो जनसंख्या संख्या दोब्बर गर्न र अवैध रूपमा भूमि कब्जा गर्न समर्पित छ। त्यस्ता आपेहरूले भारतमा बहुसंख्यक समुदाय बन्ने मुस्लिमहरूद्वारा एक प्रकारको समन्वित प्रयासलाई संकेत गर्दै 'जनसंख्या जिहाद' जस्ता शब्दहरू र शब्दहरूको सिक्काको परिणाम भएको छ। २०११ मा गरिएको भारतको पछिलो जनगणना अनुसार मुस्लिमहरू जनसंख्याको १४ प्रतिशत छन्, जबकि हिन्दूहरू ८० प्रतिशत छन्। असममा, मुख्यमन्त्री हिमन्त विश्व शर्माले दुई बच्चाको नियम अनिवार्य गर्ने समान योजना प्रस्ताव गरे। योजनाको

घोषणा गर्दा, उनले यो पनि भने कि जनसंख्या वृद्धिसँग सम्भौता गर्न यस्तो योजना राज्यका मुस्लिमहरू बीच गरीबी र निरक्षरता उन्मूलन गर्ने एकमात्र उपाय" थियो। भाजपाका नेताहरूले कर्नाटक, मध्य प्रदेश र उत्तराखण्ड जस्ता भाजपाका अन्य राज्यहरूमा पनि यस्तो 'जनसंख्या नियन्त्रण' नीतिहरूलाई प्रोत्साहित गरेका छन्। २०१५ मा, उत्तर प्रदेशका भाजपा लोकसभा सदस्य, साक्षी महाराजले हिन्दू महिलाहरूलाई हिन्दू धर्मको रक्षा गर्न करितमा चार बच्चा जन्माउन आग्रह गरेका थिए। बीजेपी द्वारा उत्तेजित त्यस्ता मुस्लिम विरोधी कथाहरू स्वास्थ्य र परिवार कल्याण तथ्याङ्कहरूमा असतुदृष्टी औषधी सेवा जस्ता नेताहरूलाई सत्तामा ल्याउन मतदान गर्नेछ। तिनीहरू 'जनसंख्या जिहाद' गर्न चाहन्छन् र यहाँ गजवा-ए-हिन्दू स्थापना गर्न चाहन्छन्,' उनले भने।

१३६ मिलियन र हिन्दूहरूको संख्याएँ ७६ मिलियन थियो। यसरी, जनसंख्या विस्फोट मा ठूलो योगदान हिन्दूहरूलाई आयो - मुस्लिम भन्दा पाँच गुण बढी। कुरैशीले हिन्दूहरूको तुलनामा भारतीय मुस्लिमहरूको प्रजनन वर उच्च रहेको सुझाव दिवा, उनी भन्छन, "यो धर्मको कारणले होइन तर मुस्लिमहरू प्रायः गरिब, कम शिक्षित र स्वास्थ्य सेवाहरूमा पहुँच नभएका कारणले हो। भारतमा मुस्लिम प्रजनन दर पनि अहिले हिन्दू दरको तुलनामा तीव्र रूपमा घटिरहेको छ।" मुस्लिम र हिन्दू जनसंख्या बीचको खाडल २७० मिलियन बाट ८९० मिलियन सम्म बढ्यो। यसले देखाउँछ

आफ्नो २०१९ रिपोर्टमा बनाइएको भारत सरकारको आफै अनुमानहरू विरुद्ध जान्छ, जसले २००५ र २०३० मा अनुमानित प्रजनन दरलाई 'प्रतिश्वापन स्तर' भन्दा तल भर्छ - एक बिन्दु। यहाँ जनसंख्या स्थिर हुन्छ। यो भारतमा इस्लाम र परिवार नियोजन र हरपरको यो बान हो, जुन एसावाइ कुरैशी, एक पूर्व भारतीय निजामती कर्मचारी, आफ्नो भर्खरको पुस्तक द पापुलेशन मिथमा भत्काएका छन्। द वायरसँग कुरा गर्दै कुरैशीले भारतमा मुस्लिम जनसंख्याको बारेमा धेरै मिथकहरू फैलाइएको बताए जसले मुस्लिमहरू विरुद्ध हिन्दूहरूमा डर र शत्रुता पैदा गरिरहेको छ। आफ्नो कुरा प्रस्त वार्न तथ्यहरू प्रयोग गर्दै, उनी थप्छन् कि १९५१ र २०११ को जनगणनाको बीचमा, मुस्लिम जनसंख्यामा

कि मुस्लिमले हिन्दूहरूलाई उछिनेको प्रचार बेतुका छ, "उनले भने।

जनसंख्या र नीतिहरूको समस्या भारतले कम वृद्धि दर रेकर्ड गरिरहेको छ, र यसको कुल प्रजनन दर घट्दै गएको भए पनि, भारतको जनसंख्या अर्कै बढिरहेको छ, पूर्न मुत्रेजा, कार्यकारी निर्देशक, भारत जनसंख्या प्रतिष्ठान बताउँछन्।

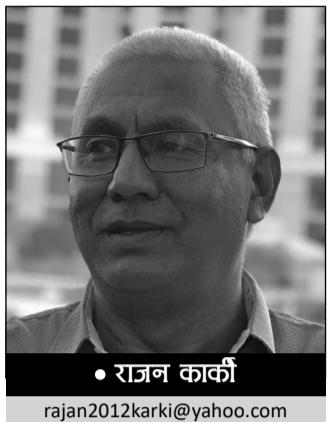
चीनको जनसंख्याको बारेमा कुरा गर्दै, मुत्रेजाले द वायरलाई भने कि देशले २०२२ मा पहिलो पटक नकारात्मक वृद्धि रिपोर्ट गरेको छ, गत वर्षको तुलनामा ८५०, ००० कम जनसंख्या भएको छ। उनी भन्छन्, भारतले प्रतिश्वापन-स्तरको प्रजनन क्षमता हासिल गरेको छ, तर यसको समग्र

जनसंख्याको आकार तुरुन्ते घट्ने छैन। सन् २०११ को जनगणना अनुसार १० देखि २४ वर्ष उमेर समूहका करिब ३६ करोड ५० लाख युवा जनसंख्या भएकाले भारतले जनसंख्याको गतिको अनुभव गरिरहेको छ।

मुत्रेजाले यो पनि विश्वास गर्नु कि ठूलो जनसंख्या भनेको जमिन, पानी, खाना र ऊर्जा जस्ता स्रोतहरूमा बढी दबाव हुन्छ। भारतको पूर्वाधार, जस्तै यातायात, आवास, र स्वास्थ्य सेवा, शिक्षा, धेरै सुधार भएको छ तर थप सुधार आवश्यक छ र बढ्दो जनसंख्याको साथ राजन सक्षम नहुन सक्छ। भारतमा गरिबी प्रमुख चुनौती रहेको भन्दै उनी बढ्दो जनसंख्याले बेरोजगारी, शिक्षा र स्वास्थ्य सेवामा अपर्याप्त पहुँच र सामाजिक असमानता नियन्त्राउन सक्ने बताइन्। बढ्दो जनसंख्याको आडमा, प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीको नेतृत्वमा बीजेपीको नेताहरूले जनसंख्या नियन्त्रण विधेयको मस्तौदा प्रस्ताव गरेका छन्। जसले प्रति दम्पती तुर्झ बच्चालाई अनिवार्य गर्न उपायहरूलाई वैयानिक बनाउन खोज्छ। मस्तौदा विधेयकले विज्ञाहरू र समाजबाट ठूलो आलोचना ल्यायो र जनसंख्याकीय परिवर्तनद्वारा प्रभुत्व स्थापित गरेर देशको जनसंख्या ग्राफलाई उत्ताउने षड्यन्त्रमा संलग्न भएको रूपमा मुस्लिम समुदायको रूपमा कलंकित भएका मुस्लिमहरूमाथि आक्रमणको रूपमा हेरिएको थियो।

मुत्रेजाका अनुसार जनसंख्या नियन्त्रण विधेयकमा दुईभन्दा बढी सन्तान भएपा राज्यको सुविधाबाट बचियत गर्न जस्ता कडा कदमहरू भारतको लागि कुनै सान्दर्भिक छैन किनभने भारतले जनसंख्यालाई 'नियन्त्रण' गर्न त्यस्ता उपायहरूको माग गर्न आवाजलाई कहिल्यै स्वीकार गरेको

लोकतान्त्रिक सरकार छ, कहाँ छ ?

• राजन कार्की

rajan2012karki@yahoo.com

यी कस्ता नेता हुन्, जो आफ्नो भूमिमा अर्काले राष्ट्रका सरकार प्रमुखले भ्रमण गर्दासमेत बोल्दैनन्, आफ्नो भूमिमा अर्काले योजना लागू गर्दासमेत थाहा नपाएजस्तो गर्छन्, यस्तो छ नेपालको लोकतन्त्र र लोक शासकहरू।

नयाँ पार्टीहरू पनि छन् संसदमा। युवा नेता पनि छन्, ती कसैले पनि प्रभावकारी रूपमा भारतका प्रम मोदीको कालापानी क्षेत्रको भ्रमणलाई प्रभावकारी रूपमा उठाउन सकेन। न त सडक आन्दोलन गर्नहरूले नै यो मुद्दामा सरकारको आलोचना गर्नसके। यहाँसम्म कि नेपालको चुच्चे नक्सा सर्वसम्मत पारित गर्ने संसदले नेपालको भूमोमा विदेशी सरकार प्रमुखले बिना अनुमती, बिना जानकारी यसरी भ्रमणगर्दासमेत थाहा पौर्ण नपाएजस्तो गर्नु ९० दलीय सरकारको लम्पसारावादी नीतिको खुलासा भएन र ?

तैपनि यो सरकार भन्छ-
लोकतान्त्रिक सरकार हो। यो कस्तो लोकतन्त्र हो, जुन सरकारले देशको भूमिको रक्षासमेत गर्न सक्दैन। आफ्नो भूगोलको संरक्षण र सुरक्षा गर्न नसक्ने पनि लोकतान्त्रिक सरकार हुन्छ र ?

नेतृत्वकै कारण नेपाल दिनदिनै कमजोर बन्दै गएको छ। राजनीतिक रूपमा आराजकता, शासन सत्तामा

अस्थिरता र कूटनीतिक रूपमा असफल हुँदै गएको छ। लोकतन्त्रमा राष्ट्रियता यसरी मैनबत्ती परिलएजसरी परिलन्छ ? लोकतन्त्रमा राष्ट्रियतामधि यसरी विदेशीले धावा बोल्छन् ? लोकतन्त्रमा राष्ट्रियता भन्ने विषय पानीभन्दा पातलो हुन्छ ? लोकतन्त्रमा संविधानको रक्षा र पालन गर्ने दायित्व सरकार र संसदले निर्वाह गर्नुपर्दैन ? यहाँसम्म कि संसद छ भन्न सकिने अवस्था पनि छैन। किनकि संसद छ भन्ने बाहेक संसदले खेल्नुपर्ने कुनै भूमिका खेलको देखिएन। संसद सांसदले भत्ता र सुविधा असुले हण्डीखानाजस्तो हुनुपुगेको छ।

यस्तो गाईजात्रा पनि लोकतन्त्र हुनेरहेछ। कुनै पनि कर्तव्य पालना

गर्नु नपर्न भए केको लोकतन्त्र ? केको संवैधानिक व्यवस्था ? के को राष्ट्रियता ? यो पद्धतिले देश र जनतालाई हरिकड्गाल बनाएर छाड्ने भयो।

बरु वर्तमान नेतृत्वले हामी राजनीति होइन, राजनीतिका नाममा अपराधिकरण गरिरहेका छौं, राजनीतिका नाममा व्यवसाय चलाइरहेका छौं भने हुन्न र ?

खुला सत्य के हो भने राजनीति हो। देशमा यतिबेला अपराधिकरण

भएको राजनीतिले शासन प्रशासन चलाइरहेको छ। जनता प्रताङ्गित छन्।

प्रताङ्गाको बढ्दो ऋमका कारण अब त अति नै भयो ?

नेतामा मात्र होइन, प्रशासकमा समेत जे गरे पनि हुन्छ भन्ने मानसिकताले सीमा नाघयो। नेतृत्व र प्रशासनले बुझैपर्ने कुरा के हो भने उनीहरू भ्रमित भएका छन्। यस्तै

भएर केलाश भ्रमण गरिसको। नेपालका प्रधानमन्त्री वा मन्त्रीहरू मात्र होइन, कुनै नेता पनि आफैनै भूमिसम्म पनि जान सक्दैनन्। नेपालको चुच्चे नक्सासम्म भ्रमण गर्न नसक्ने नता वा सरकारले आफूलाई राष्ट्रवादी भनेर पुँँझकी लगाउनु भनेको आकाशतिर फर्केर थुक्नुसरह हो।

जबदेखि राजतन्त्र फालियो, तबदेखि नेपाल अभिभावक विहीन बन्नुपुग्यो।

जनता कमजोर भएपछि हुने यस्तै अपराधिक, अस्वस्थ राजनीति, राष्ट्रघात हो। जनताले बुफेका छन्, जनतालाई पार्टी पार्टीमा बिभाजन गरेकाले नैतिकहीनताले प्रश्रय पाएको हो। नैतिकवानहरूको आवाज पातलिएको छ। भ्रष्टहरूको चर्को आवाज धन्किएको छ। यसकारण त आचरण निर्वाचितमा मात्र होइन, समानुपातिक संवैधानिक सिद्धान्तमा समेत कायम रहन सकेन। जतातै राष्ट्रघात मात्र भइरहेको छ।

अतिवाद लोकतन्त्रवाद बन्यो भनेको त लोकतन्त्रवादीसमेत अतिवादसँग मिलेर अतिवाद बढाइरहेका छन्।

लोकतन्त्रका नाममा यो अतिवाद हो। अतिवाद अब सह्य हुनुहुन्न। राजनीति त्यसै पनि अपराधिक हुँदै गएको छ, राजनीतिले धर्म छाड्दै गएको छ।

त्यसमाधि राष्ट्रघातका श्रृङ्खला चल्नु, यो थप अपराध हो। राजनीतिका नाममा स्थापित अपराधको अन्त अब जनताले नै गर्नुपर्छ। अकर्मण्यता राजनीतिको चरित्र बनेको छ। यस्तो चरित्रको नास हुनुपर्छ। लोकतन्त्रका नाममा अपराध राजनीतिले देश र जनता दुखेलाई सिध्याउने साजिस गरिरहेको छ। यस्तो साजिसको पर्दाफास गर्नका लागि अधि नबढने हो भने भोलि भोलि धैरै तूल संकटहरू आउने निश्चित छ।

यसकारण जनता जागरूक हुनुपर्छ, अन्यथा हतारमा यस्ता गएगुजेका गैरजिम्मेवार नेतृत्वको भर पर्दा भोलि फुर्सदमा खप्परमा हात लगाएर पछुताउनु पर्न अवस्था आउने छ।

नेतृत्वकै कारण नेपाल दिनदिनै कमजोर बन्दै गएको छ। राजनीतिक रूपमा आराजकता, शासन सत्तामा अस्थिरता र कूटनीतिक रूपमा असफल हुँदै गएको छ। लोकतन्त्रमा राष्ट्रियता यसरी मैनबत्ती परिलएजसरी परिलन्छ ? लोकतन्त्रमा राष्ट्रियता भन्ने विषय पानीभन्दा पातलो हुन्छ ? लोकतन्त्रमा संविधानको रक्षा र पालन गर्ने दायित्व सरकार र संसदले निर्वाह गर्नुपर्दैन ? यहाँसम्म कि संसद छ भन्न सकिने अवस्था पनि छैन।

● ● ●

गर्नेहरूले देश र जनतालाई नरारप्री हेपे। देशका बुद्धिजीवी, विकेशीलहरू बोल छाडे, जनता हातमुख जोड्ने कि नेतालाई खबरदारी गर्ने ? नेतृत्वले बुफेको सत्य के हो भने जितिसकेको भ्रष्टाचार गर्ने हो, भ्रष्टाचार गरेको पैसाले चुनाव जित्न सकिन्छ। चुनाव जितेपछि सत्ता, शक्तिशाली हुन कसले रोक्छ ? यस्तो दयालागादो सोचबाट ग्रसित छन् वर्तमान नेतृत्व। जसका कारण राष्ट्र असफल हुनुका सबै विशेषताहरू बढ्दै गएका छन्। नेपाल असफलताको भीरमा पुरोको छ।

बेथिति बढ्दो छ। यस्तै गैरजिम्मेवार राजनीतिले कानुन व्यवस्था कायम गर्न सकेन। कानुनव्यवस्था नएपछि हुने अव्यवस्था हो, कुशासन

हेपाह प्रवृत्तिले जनविद्रोह हुने हो। जब जनविद्रोह हुन्छ, त्यतिबेला संरक्षण दिने अदृश्य शक्तिले पनि छाडिदिन्छ, सातो बोलाइदिने पनि कोही हुने छैनन। त्यतिबेलो कहालीलाग्नो अवस्थाको सोच कसैमा देखिदैन।

पछिलो घटनाक्रम हो, भारतका प्रधानमन्त्री नेपाली भूमिबाट चीनसँग व्यापार गर्न सहमति गरेको ९ वर्ष भइसक्यो। तैपनि नेपालले आफ नो भूमिको महत्व बुझेन। नेपालको भूराजनीतिको महत्व बुझ्ने विश्वशक्ति नेपालमा प्रतिस्पर्धा गर्न थालिसकेका छन्, नेपाली नेताहरू मुनाफा र स्वार्थमा रलमलिएर नेपालको गरिमा र महिमा सिध्याइरहेका छन्।

भारतका प्रधानमन्त्री नेपाली भूमि

साल्ट ट्रेडिङ कंपनीशन लिमिटेड द्वारा प्रवर्द्धित डीटी ग्याँस

तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

• ISI स्टाइडर्को मित्र बाहिर रवर कोट मै बीचमा

स्टिलको जाली भएको ३ तहको होजपाइप

• उच्च गुणस्तरको रेगुलेटर

• पुनः प्रयोग गर्न न सकिने प्लाष्टिक सिल

भएको सिलिण्डर

• कम्प्यूटर प्राविधिबाट चल्ने प्लान्ट, तोलमा

सोहै आना दुक्क हुनुहोस्

साल्ट ट्रेडिङ समूहका उत्कृष्ट खाद्य बस्तुहरू

पदथयौ हासी बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु धवस्त पारे समाज।

मन्यो ज्यौंदै त्यो जस्ले बिरियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मरर पनि जस्ले सकियो देशको माटो।

कायर भएर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहादुर भएर एकै पटक मर्न सकौ।

- अभियानवाणी

अभियान साप्ताहिक

सम्पादकीय

दाहाल सरकार कागलाई बेल पाक्यो हर्ष न विस्मत जस्तै

सत्ता गठबन्धनको पुष्कमल दाहाल नेतृत्वको सरकार आफैनै कारणले गर्दा चौतर्फी रुपमा आलोचनाको पात्र बन्दै गएको छ। सत्ता गठबन्धनमा रहेका दलहरूमध्येको सबैभन्दा ढुलो दल नेपाली कांग्रेस अनिरायको बन्दी मात्र बनेको छैन, माओवादी केन्द्र र प्रधानमन्त्री एवं माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्कमल दाहालको भरिया मात्र बनेको छ। दाहाल सरकारमा सबैभन्दा धेरै मन्त्री कांग्रेसकै रहेका भएपनि मन्त्रीहरूले आफै नी स्वाविकेको कुनै निर्णय सम्म गर्न सकेको छैनन्। कांग्रेसका नेताहरूले सम्भालेका मन्त्रालयहरूमा समेत प्रधानमन्त्री दाहालले हस्तभेप गर्दै आएको र कांग्रेसका नेताहरूले समेत आफैमा मन्त्रीहरूले सन्तोषजनक कार्य गर्न नसकेको आरोप लगाउँदै आएका छन्। अर्थमन्त्री र उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्तिमन्त्री कांग्रेसका नेताहरू नै भएपनि उनीहरूको अकमण्यताको पराकालाले गर्दा नेपालीहरूको महान चाडपर्व दर्ती, तिहार र छठ पर्वमा चीनीको हाहाकार भएको छ। जनताले आवश्यक मात्रामा चीनी खरिद गर्न पाएका छैनन्। अरुवेला भन्दा दर्ती, तिहार र छठ पर्वमा चीनीको अत्यधिक खपत हुने गरेको छ। उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय र अर्थ मन्त्रालयबीचमा रामो सम्बन्ध कायम हुन नसकेको र अर्थमन्त्री कही काला व्यापारी र कही उद्योगीहरूको हितमा मात्र सकिय भएकाले गर्दा त्यसको प्रत्यक्ष मारमा जनता परको छन्।

पुष्कमल दाहाल नेतृत्वको सरकारले जनतामा विश्वास जगाउन नसकेको र मुलुकमा भएका ढुला ढुला भ्रष्टाचारमा राजनीतिक दलका त्यसमा पनि प्रधानमन्त्री के पार्टीका नेताहरू सलग भएको भएपनि उनीहरूलाई बचाउन सरकार नै सकिय रहेकाले भ्रष्टाचारीहरूको आत्मबल बढेको छ भने गणतन्त्र विस्तर सविधान विवासको उपलब्धमा जघन्य अपराधमा संलग्न भई अदालतले दोषी ठहर गरेका व्यक्तिहरूलाई समेत आममाकी दिएको हुनाले पीडित पक्ष्यरु अझ पिडित भएका छन्। सविधान अनुसार गठन भएको सरकारले सविधानको उल्लंघन गर्दै विभिन्न अपराधमा संलग्न भएका र अदालतको अन्तिम आदेशले जेलमा रहेका व्यक्तिहरूलाई आममाकी दिएको सविधान र अदालतको अन्तिम आदेश नभएर सविधानको अन्तिम व्याख्या गर्न अदालतको अपमानमात्र नभएर।

पुष्कमल दाहाल नेतृत्वको सरकार र सत्ता गठबन्धनलाई बचाउने खेलमा पछिल्लो सम्यमा राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेल समेत सकिय भएका छन्। सविधानले राष्ट्रपतिलाई सविधानको पालक संरक्षक भनि स्वीकार गरेको छ। तर तिनै संविधानले राष्ट्रपतिलाई सविधानको उल्लंघन भएको छ। सरकारले जघन्य अपराधमा संलग्न भएका व्यक्तिहरूलाई आममाकी दिएको फाइल पठाइकोमा उस्ताउस्तै अपराधमा एक पक्ष्यरु आममाकी दिएको अर्को पक्ष्यरु आममाकी नदिएरै फाइल नै गृह मन्त्रालयमा कर्फाइदै। यसको राष्ट्रपतिलाई सविधानको ठाडो उल्लंघन गरेको हुनाले अब सरकार र राष्ट्रपतिलाई जनतालाई सविधानमान बाध्य गर्न अधिकार छैन।

पछिल्लो सम्यमा कांग्रेसभित्रको विवाद मिलाउन नसेत राष्ट्रपतिलाई सविधानको पालक समेत सकिय भएका छन्। कोरियो प्रदेशमा हालै भएको विवादका बारेमा राष्ट्रपतिलाई सविधानले राष्ट्रपतिलाई सविधानको पालक संरक्षक भनि स्वीकार गरेको छ। कोरियो प्रदेशका मुख्यमन्त्री केदार कार्कीको विद्रोहलाई साम्य गार्दा र मुख्यमन्त्रीको दाबी फिर्ता लिन दबाव दिएको थिए। कोरियो शेखर कोइराला पक्षको भएकोले राष्ट्रपतिलाई कोइरालालाई दबाव दिएको भएपनि कोइरालाले राष्ट्रपतिलाई ताराई राष्ट्रपति हो, राष्ट्रपति भनेको सविधानको पालक र संरक्षक समेत रहेकाले चुप बस्तुहोसु। पार्टीभित्रको विवाद हामी आफै लाई भन्ने जवाफ दिएको कोइराला पक्षको भनाइले गर्दा राष्ट्रपतिलाई अर्हित भनेको नेताको जस्तै भूमिकामा रहकाले राष्ट्रपतिलाई निष्पत्ति र सविधान अनुसार काम हुन सक्ने सम्भावना चन्त रहेको छ। कोरियो प्रदेशमा कांग्रेसले माओवादीलाई मुख्यमन्त्री दिए निर्णय गरेपत्रात् कांग्रेसका कोइराला पक्षका सांसद केदार कार्कीले एमालेको सहयोग र समर्थनमा मुख्यमन्त्रीको दाबी गरेका थिए। उनी अहिले मुख्यमन्त्री रहेका छन्।

केदार कार्कीलाई मुख्यमन्त्री बनाउन नचाहेको कांग्रेस र सत्ता गठबन्धनले जब कार्की मुख्यमन्त्री बने तब उनलाई सत्ता गठबन्धनकै तर्फाट मुख्यमन्त्री बनेको बताउन थालेका छन्। कांग्रेसको बैठकमा प्रधानमन्त्री एवं माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्कमल दाहाल समेत उपस्थित भएर कांग्रेसलाई मिलाउन लागि परेका भएपनि विवाद नमिलेपछि उनी संकटमा पर्दै आएका थिए। जब कार्की मुख्यमन्त्री बने तब सत्ता गठबन्धन र प्रधानमन्त्रीले समेत उनी सत्ता गठबन्धनकै मुख्यमन्त्री रहेको लाजमदै अभियक्ति दिएका छन्। कांग्रेस कुनै सर्तमा पनि कार्कीलाई मुख्यमन्त्री बनाउने पक्षमा नरहेको हुनाले कार्कीले एमालेसँग सहयोग र समर्थन मार्गको र एमालेकै सहयोग र समर्थनमा मुख्यमन्त्री बनेको हुनाले कांग्रेसले र प्रधानमन्त्री दाहालले गठबन्धनकै मुख्यमन्त्री हुन भन्नु पोडेल गर्दै श्रीमतीलाई आफै श्रीमती हुन भन्नु सरहमात्र हो।

कांग्रेसभित्रको विवाद सङ्करै छताघुलालाई पोखियोको हुनाले प्रधानमन्त्री दाहाल संकटमा पर्दै आएको र कोशी प्रदेशको घटनाले गर्दा प्रधानमन्त्री दाहाल नेतृत्वको सरकारको आफुको दिनगती सुरु भएको अबस्थामा प्रधानमन्त्रीले कांग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवा र नेता शेखर कोइरालालाई लिखित रुपमा सहमति गराएर आफैनै नेतृत्वको सरकार बचाई राल्ले सहमति गरेका भएपनि त्यस्तो सहमतिको कहै औचित्य नहुने र दाहाल सरकार संकटमै रहेको प्रष्ट भएको छ। त्यसले गर्दा मुलुकका लागि दाहाल सरकार जनताका लागि कागलाई बेल पाक्यो हर्ष न विस्तमत जस्तै भएको प्रमाणित भारतीय प्रधानमन्त्री नेपालभित्र आउँदा समेत दाहाल सरकारले थाहा नपाउन्ने प्रष्ट हुन्।

आरके शर्मा

वैदेशिक रोजगारी र रेमिट्यान्सको सदुपयोग

मध्यपूर्व, मलेसिया, जापान र कोरिया जान थाले। नेपालमा काम गरेर पाउने भूतानीभन्दा विदेशमा पाउने भूतानी अधिक हुन थालेपछि नेपाली युवा विदेशतर्फ आकर्षित हुन थाले। योसँगै नेपाल सरकारले वैदेशिक रोजगारीलाई व्यवस्थित गर्नुपर्छ भन्ने मनसायसहित अहिले विश्वका १९९ वटा मुलुकमा संस्थागत रुपमा जान सकिने व्यवस्था गरेको छ भने १६८ वटा मुलुकमा नेपाली युवा व्यक्तिगत श्रम स्वीकृति लिएर जान पाउँछन्। सरकारले १९ वटा मुलुकसँगै श्रम सम्झौता गरेको छ भने १६८ वटा मुलुकमा संस्थागत रुपमा जान सकिने व्यवस्था गरेको छ भने १६८ वटा मुलुकमा नेपाली युवा व्यक्तिगत श्रम स्वीकृति लिएर जान पाउँछन्।

त्यस्तै, खाडी मुलुकहरूको आर्थिक वृद्धि त्यहाँको पेट्रोलियम पदार्थमा आउने मूल्यको उतारचढावले तलमाथि हुन्छ। कुनै कारण मूल्य घटन गएमा उनीहरूको आर्थिक वृद्धिदर पनि घट्छ। यस्तो वेलामा कुनै पनि मुलुकले सबैभन्दा पहिले आप्रवासी श्रमिक नै कटौती गर्न्छ। त्यसैले यो दीर्घकालीन विकल्प भने हैन। त्यसैले हाल प्राप्त भइरहेको विप्रेषणको उचित सुधुपयोग र मुलुकभित्र रोजगारी सर्जनामा सरकारले समयमा नै सचेत हुनुपर्ने।

रोजगारी सर्जनामा एनआरएनएको सहकार्य : वैदेशिक रोजगारीबाट नेपाल भित्रिएको रेमिट्यान्स बढी उपभोग्य वस्तुमा नै खर्च भएको विभिन्न सरकारी तथ्याकाले देखाएको छ। त्यसैले वैदेशिक रोजगारीबाट फर्कका युवा नेपाल आउँदा रितो हात हुनुपर्ने अवस्था छ। साथमा बचत पनि नहुने हुँदा युवाहरू पुऱः वैदेशिक रोजगारीमा नै फर्कने परिपाटी छ। त्यसैले वैदेशिक रोजगारीबाट फर्कका युवा नेपाल आउँदा रितो हात हुनुपर्ने अवस्था छ। साथमा बचत पनि नहुने हुँदा युवाहरू पुऱः वैदेशिक रोजगारीमा नै फर्कने परिपाटी छ। त्यसैले वैदेशिक रोजगारीबाट फर्कका युवा नेपाल आउँदा रितो हात हुनुपर्ने अवस्था छ।

यसका लागि विदेशमा आर्जोको ज्ञान, सीप र पुऱ्जीलाई राष्ट्र विकासमा परिचालन गर्न नेपाल सरकारका सम्बन्धित मन्त्रालयहरूमा एनआरएनए समन्वय विभागको छुटै व्यवस्था गर्नुपर्छ। साथै, विदेशबाट फर्कका युवाहरू मुलुकभित्र रोकन र रेमिट्यान्सको उचित प्रयोगका लागि नेपाल सरकार तथा कुनै योजना बनाउन अपरिहार्य छ। उसो त सरकारले वैदेशिक रोजगारीबाट फर्कका युवाको पुनर्स्थापना गर्ने योजनासहित निर्देशिका पनि जारी गरेको छ। तर, प्रतिवर्ष विदेशिको युवाको पुनर्स्थापना गर्ने योजनासहित निर्देशिका पनि जारी गरेको छ। तर, प्रतिवर्ष विदेशिक रोजगारीबाट फर्कका युवाको पुनर्स्थापना गर्ने योजनासहित निर्देशिका पनि जारी गरेको छ। तर, प्रतिवर्ष विदेशिक रोजगारीबाट फर्कका युवाको पुनर्स्थापना गर्ने योजनासहित निर्देशिका पनि जारी गरेको छ। तर, प्रतिवर्ष विदेशिक रोजगारीबाट फर्कका युवाको पुनर्स्थापना गर्ने योजनासहित निर्देशिका पनि जारी गरेक

मध्यपूर्व विवाद र साम्राज्यवादी स्वार्थ

रोशन जनकपुरी

प्यालेस्टिन र इजरायलीचको वर्तमान युद्धमा फसेका २५३ जना नेपाली नागरिक नेपाल सरकारको विमानबाट त्रिभुवन विमानस्थलमा उत्तेपछि परिवारसँग उनीहरूको मिलनका दृश्य भावुक देखिए। पश्चिमी जगतमा मध्यपूर्व (हाम्रा निर्मित पश्चिम एसिया)को यो संघर्ष नेपालमा खासै चर्चित थिएन। तर, इजरायलमध्यी प्यालेस्टिनी सशस्त्र विद्रोही समूह हमासले गरेको हमलामा परेर मृत्यु हुनेमा दसजना नेपाली नागरिक पनि परेपछि विश्व राजनीतिमा दशकाँदेखि सकिंदै आएको यस विवादले नेपाली परिदृश्यमा पनि हलचल ल्याइदिएको छ।

रोजीरोटीको खोजीमा यी नेपाली नागरिक इजरायल पुगेका थिए र प्यालेस्टिन-इजरायल विवादमा कुनै साझनो नभए पनि मारिन पुगे। विश्व श्रम बजारमा 'श्रम माल' बन्न पुगेका संसारभरिका मजदुरले विविध राजनीतिक, सांस्कृतिक, धार्मिक र जातीय दृन्घमा मारिनको पीडा अकथनीय छ।

साम्राज्यवादी बजारको यो दंश तेसो विश्व भनिने प्रायः सबै गरिब देशले कुनै न कुनै रूपमा भोग्नुपरिहेको छ। इजरायलमा नेपाली मारिन यसै पीडाको एउटा हिस्सा हो। हमासको हमलाको बदला भनेर इजरायल सरकारले गाजापट्टीमा प्रत्याक्रमणमा निरन्तर बमबारी गरेर ध्वस र हत्याको शृंखला चलाएको छ। नेपाल सरकारले इजरायली सरकारप्रति समर्थन जनाएकाले देशमा हमास र प्यालेस्टिनी संघर्षप्रति नकारात्मक भाष्य सिर्जना गरिए छ। हमासको आक्रमणमा निर्दोष इजरायली नागरिकसँगै अन्य देशका नागरिकसमेत मारिए, त्यो अमानवीय र दुःखद हो, भन्नेमा दुर्भाग्य छैन। तर, यसै आधारमा साम्राज्यवाद र उसका पक्षधरबाट जसरी प्यालेस्टिनी जनताको संघर्षलाई अमानवीय र अनेतिक आतकवादी संघर्ष ठहर गर्न खोजिंदै, त्यो मध्यपूर्वमा साम्राज्यवाद र उसको इसारामा नाच्ने इजरायलको वर्चस्व तथा सामर्थ्य र आर्थिक स्वार्थको प्रतिरक्षाबाहेक केही होइन। यस संघर्षमा साम्राज्यवादी शक्तिको गोलबन्दीको प्रभाव कतिसम्म छ भने सन् १९६४ मा प्यालेस्टिनी मुक्ति आन्दोलनका प्रतीक नेता यासेर अराफातको नेतृत्वमा प्यालेस्टिनी मुक्ति संगठन (पिएलओ) स्थापना हुँदा अरब विश्वका अतिरिक्त यस संगठनलाई मान्यता दिने पहिलो देश भारत पनि आज इजरायलको पक्षमा देखिएको छ। हमासको निहुँमा सम्पूर्ण प्यालेस्टिनी मुक्ति संघर्षलाई आतकवादी संघर्षका रूपमा बदनाम गर्ने साम्राज्यवाद पक्षधरको घनघोर प्रचार कति निर्मम छ भने गाजापट्टीमा बस्ने २३ लाख प्यालेस्टिनी जनतामा इजरायलले गरिरहेको बमबारी, निर्दोष नागरिक, वृद्ध, महिला र बालबालिकाको अमानवीय हत्या र ध्वनिसँलाई समेत, इजरायलको प्रतिरोध गर्न अधिकार भनेर प्रचारित गरिए छ। अमेरिकी तथा अन्य पश्चिमा देशले इजरायली क्षेत्रमा हमासको आक्रमणलाई 'अकारण' भनिरहेका छन्। उनीहरू हाल गाजाक्षेत्रको सम्पूर्ण विनाश भनेर गरिएको सैन्य कारबाहीलाई न्यायोचित ठहर गर्न खोज्दै छन्। तर, यथार्थ त्यस्तो होइन।

जहाँसम्म हमासको प्रश्न छ, यो प्यालेस्टिनीका पक्षमा इजरायलसँग लडिरहेको सशस्त्र राजनीतिक संगठन हो, जो प्यालेस्टिनी संघर्षको शान्तिपूर्ण समाधानको सम्भावना असफल र उपेक्षित हुन थालेपछि प्रभावमा आएको हो। गाजापट्टीमा यसको प्रभाव छ र यसले अमेरिका र युरोपियन साम्राज्यवादी शक्तिको बलमा इजरायलले प्यालेस्टिनीमाथि थोपरेको विस्तारवादी युद्धको प्रतिरोधमा सशस्त्र संघर्ष गरिरहेको छ। तर, यस विषयमा कुनै निर्णयमा

पुग्नुअघि प्यालेस्टिन र इजरायल विवादमा साम्राज्यवादीहरूको स्वार्थ, प्यालेस्टिनी प्रतिरोध संघर्ष तथा हाल हमासको हमलालाई लिएर इजरायल र अमेरिकी पक्षधरले आरोपित गर्न खोजेको शब्द 'अकारण'को जाँच पडताल जरुरी छ।

हुन त यसबारे सही समझदारी बनाउन विश्वभरि छरिएका र आश्रय खोज्दै आएका यहुदीलाई लगभग आठ दशकपूर्व प्यालेस्टिनी भूमिमा बसाइएको, एकतरफा रूपमा इजरायल देशको घोषणा गरिएको र क्रमशः साम्राज्यवादी शक्तिका आडमा रैथाने प्यालेस्टिनी जनतालाई लखेटेर प्यालेस्टिनको अधिकांश भागमा योजनाबद्ध कब्जा गरेको इतिहासको अध्ययन आवश्यक हुन्छ। तर, इजरायलीले कसरी प्यालेस्टिनीलाई उत्तेजित र आक्रोशित पारेर भडकाए र यसै निहुँमा पटक-पटक हत्या र दमन चलाएर लखेटेर प्यालेस्टिनी भूमि कब्जा गर्दै गरे भन्ने विगत केही वर्षका घटनाको अध्ययनले पनि यसको प्रवृत्ति बुझन सकिन्छ। यसको संवैभन्दा ताजा उदाहरण त इजरायलबाटे प्रकाशित हुने प्रगतिशील पत्रिका 'हारेट ज'को भर्खर ८ अक्टोबरको अंकको सम्पादकीयलाई नै लिन सकिन्छ। 'यस इजरायल-गाजा युद्धका निर्मित नेतान्याहु जिम्मेवार छन् शीर्षकको यस सम्पादकीयको सुरुवात यसरी भएको छ : 'सिमच्याट तोराह (यहुदी त्योहार)को विदाको दिन इजरायलमा जुन विपति आइलायो, त्यसको स्पष्ट जिम्मेवारी एकमात्र व्यक्तिमाथि छ- बेन्जामिन नेतान्याहु (नेतान्याहु इजरायलका प्रधानमन्त्री हुन्)।

प्रधानमन्त्री सुरक्षा मामिलामा आफ्नो विशाल राजनीतिक अनुभव र 'अद्वितीय' बुद्धिमाथि गर्व गर्दैन, तर उनले जानीबुझी जतातिर इजरायललाई डोङ-याइरहेको थिए, ती खतराको पहिचान गर्न उनी पूर्णतः असफल रहे। प्यालेस्टिनीलाई उनीहरूका अधिकारबाट विचित गर्न एजेन्डा भएको सरकार गठन गरेर उनले यी खतरा मोले। उनले बेजालेल स्पोट्रिट र इटामार बेन्चिंगरलाई आफ्नो सरकारको प्रमुख पदमा नियुक्त गरे र यस्तो विदेश नीति अपनाए, जसमा खुला रूपमा प्यालेस्टिनीको अस्तित्व र अधिकारलाई उपेक्षा गरिएको छ।'

'हारेट ज'को सम्पादकीयमा उल्लेख भएका दुई नेता स्वतन्त्र प्यालेस्टिन राज्यको अस्तित्व स्वीकार नगर्न तथा दुई राज्यको प्रस्त विवादान भएको ओस्लो सम्झौतामा, इजरायलसँगै स्वतन्त्र प्यालेस्टिनको स्थापना हुने भनिएको थिए। यसका निर्मित इजरायलले सन् १९६७ को युद्धमा कब्जा गरेको क्षेत्र खाली गर्ने प्रावधान थिए। तर, सम्झौतानुसारको क्षेत्र खाली गर्नुको साथै इजरायलले उल्टै विगत तीन दशकमा प्यालेस्टिनको थप इलाका पनि कब्जा गर्दै गएको छ र ती क्षेत्रमा आफ्नो नयाँ बस्ती विस्तार गर्दै गएको छ।

हुँदाहुँदा त नोभेम्बर २०२२ को संसदीय निर्वाचनपछि नेतान्याहु सरकारले स्वतन्त्र प्यालेस्टिनको अस्तित्वलाई नै अस्तीकार गर्न थालेको छ। उल्टै प्रधानमन्त्री नेतान्याहुले यस्तो नक्सा प्रदर्शन गरे जसमा बाँकी बचेको प्यालेस्टिनी क्षेत्रलाई पनि इजरायलको भूमि भनियो। इजरायली सरकारले यस अनेतिक र विस्तारवादी योजनालाई निरन्तरता दिन प्यालेस्टिनी जनताको अपमान, दमन र

हत्याको शृंखला बलपूर्वक चलाए।

यतिसम्म कि जेरुसेलममा प्यालेस्टिनीका निर्मित अत्यन्त विवर मानिने अल अक्स मरिजदमा नमाज पढ्न गएका प्यालेस्टिनी श्रद्धालुलाई अपमान गर्ने, कुटपिट गर्ने, मस्जिदभित्र गोली प्रहार गरेर उनीहरूको सामाजिक र सांस्कृतिक स्वतन्त्रतालाई समेत आहत गर्ने काम गरे। यस्ता घटनाको भिडियो सोसल मिडियामा भाइरल गरियो। र, यो सबैका निर्मित इजरायलको पितॄयुँमाथि अमेरिकी सरकार र प्रशासन खुलेआम संरक्षकका रूपमा उभिएको थियो। अरब क्षेत्रमा

प्यालेस्टिनीको पीडा, विन्ता र तिनका न्यायपूर्ण मुद्दा पूर्णतः उपेक्षित हुँदै गइरहेका थिए। कतिसम्म भने आफ्नै भूमिमा आपूलाई नसोधी दोसो विश्वयुद्धपछिका शक्तिशाली साम्राज्यवादी शक्तिले बसाइदिएको इजरायलीको दमन र अन्यायविरुद्ध उनीहरूले गरेको संघर्षलाई आतकवादको आरोप लगाएर चौतर्फी थुन्ने प्रयत्न गरिए थिए। यस्तो विथिमा पनि हमासको हमलालाई अकारण भन्नु उचित हुन्छ र ? यस्तो विथिमा प्यालेस्टिनीको मनोविज्ञान अनुमान गर्न सकिन्छ। यद्यपि, राजनीतिक सशस्त्र संघर्षमा समेत मानवीय

● ● ●

साम्राज्यवाद र उसका पक्षधरबाट जसरी प्यालेस्टिनी जनताको संघर्षलाई अमानवीय र अनेतिक आतंकवादी संघर्ष ठहर गर्न खोजिंदै छ, त्यो मध्यपूर्वमा उसको इसारामा नाच्छे इजरायलको वर्चस्व तथा सामरिक आर्थिक स्वार्थको प्रतिरक्षाबाहेक केही होइन।

● ● ●

इजरायललाई यो अमेरिकी प्रोत्साहन नै थियो, जसको भयले अरब देश प्यालेस्टिनको पक्षमा खुला रूपमा खडा हुन सकिन्छ। पक्षको ख्याल राख्नुपर्नेमा दुर्इमत हुन सक्दैन। विगत १५ वर्षमा गाजापट्टीमा इजरायलले हमासको निहुँमा पटकपटक हमला गर्दा लगभग डेढ लाख प्यालेस्टिनी मारिएका छन्। इजरायली सेनाले पटक-पटक गर्ने नाकाबन्दीले गाजापट्टीलाई यस्तो निर्मम र अमानवीय जेलमा परिणत गरिदिएको छ, जहाँ गरिबी, बेरोजगारी र भोक्का अकथनीय पीडा छन्। समग्रमा अहिले प्यालेस्टिनीको संघर्ष नश्लवाद र योनान्डातिर लगेर बसाल्ने योजना पनि बनेको थियो। दोसो विश्वयुद्धको अनेक उतार चढावपछि यस प्रतिस्पर्धामा अमेरिका अगाडि हुन गएको हो र अहिले इजरायले प्यालेस्टिनमाथि बलजपत्री चलाइरहेको दमन, हत्या र भूमि विस्तारको अमानवीय योजना त्यसै साम्राज्यवादी स्वार्थको ताबेदारी हो। यस दृष्टिले विचार गर्दा प्यालेस्टिन र इजरायलीको संघर्षमा हुने अमानवीय व्यवहार आलोच्य संघर्षमा हुने अमानवीय व्यवहार आलोच्य भए पनि, प्यालेस्टिनीहरू नश्लवाद र साम्राज्यवादी स्वार्थविरुद्ध न्यायपूर्ण संघर्ष लडिरहेकोमा दुर्इमत छैन, र इजरायली सेन

नेपालको समृद्धिमा योगदान गर्न एनआरएनलाई राष्ट्रपतिको आह्वान

काठमाडौं। राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलले नेपालको समृद्धिमा योगदान गर्न गैरआवासीय नेपालीलाई आह्वान गरेका छन्। गैरआवासीय नेपाली संघ (एनआरएनए)को विश्व सम्मेलन तथा १९४५ महाभिवेशनको उद्घाट गर्दै राष्ट्रपति पौडेलले ज्ञान, सीप र पुँजिमार्फत नेपालको समृद्धिमा योगदान गर्न गैरआवासीय नेपालीलाई आह्वान गरेका हुन्। एनआरएनले नेपाल र नेपालीको विकास र समृद्धिको आकाशका योगदान गर्दै आउनुभएको छ; उनले भने, 'आगामी दिनमा पनि समृद्धिको आकाशका पूरा गर्न कार्यमा योगदान गर्न आह्वान गर्नु'। गैरआवासीय नेपालीलाई नागरिकता दिने व्यवस्थाले नेपालसँग थप नजिक त्याएको पनि उनले बताए। उनले सविधानको व्यवस्थाअनुसार आर्थिक, सामाजिक र

सास्कृतिक अधिकार उपभोग गर्न पाउने गरी नेपाली नागरिकता दिने व्यवस्थाले एनआरएनको माग सम्बोधन भएको र 'एकपटकको नेपाली, सधैंको नेपाली' भन्ने भावलाई महसुस गराएको बताए। यस्तै, अर्थमन्त्री डा. प्रकाशशरण महतले गैरआवासीय नेपालीको ज्ञान, सीप र पुँजी लगानीलाई सरकारले प्रोत्साहन गर्न बताए। जलविद्युत, सूचना प्रविधि, पर्यटनलगायत विविध क्षेत्रमा लगानीको सम्भावना रहेको उल्लेख गर्दै उनले लगानी बढाउन आह्वानसमेत गरे। 'नेपालको आर्थिक वृद्धि हुने सम्भावित क्षेत्र एनआरएनले पहिचान गरिसकेका छन्।' उनले भने, 'लगानी भइरहेको पनि छ, अफ लगानी बढाउनुहोस, हामी लगानीको सुरक्षा दिन्छौं, प्रोत्साहन गर्छौं।' उनले नेपालमा लगानीको प्रशस्त सम्भावना

रहेको उल्लेख गर्दै उनले हेर्न दृष्टिकोण सूक्ष्म हुनुपर्न बताए। नेपाल उद्योग वाणिज्य महासंघका अध्यक्ष चन्द्रप्रसाद ढकालले एनआरएनले अब कुराभन्दा पनि काम नै गर्नुपर्न बताए। 'अब भने हामीले यो दुई दशकको अवधिमा के गाँयाँ भनेर सोचुपर्छ।' एनआरएनले नेपाली मातृभूमिमा देखाउन मिल्ने उत्कृष्ट मोडलको काम या प्रोजेक्ट कुन हो भनेर देखाउनुपर्न दिन पनि आएको छ; 'उनले भने।' उनले यसै सम्मेलनमार्फत कुनै प्रोजेक्ट नै अधि सार्वसमेत आह्वान गरे। 'म त 'एक्सन ओरिएन्टेड' मानिस हुँ। काम थालिहालुपर्छ र गर्नुपर्छ भन्ने नै मेरो ध्येय रहन्छ,' उनले भने, 'विश्वका एनआरएनले नेपालमा सुरु गर्न विकासका काममा हामी पनि जोडिन चाहन्छौं, हामी पनि 'जोइन्ट बेन्चर' गर्न चाहन्छौं।'

चाडपर्वमा पनि मौलाएन जनकपुरधामको व्यापार

जनकपुर। चाडपर्वको सिजन सुरु भए पनि सुरु रहेको जनकपुरधामको बजार माथि उत्तन सकेको छैन। सामान्य दिनभन्दा चाडपर्वमा व्यापार-व्यवसाय राम्रो हुने अपेक्षा गरे पनि यस वर्ष दर्सै, तिहार र छठ पर्वको मौसम सुरु भइसकदासमेत जनकपुरधामको बजारमा रैनक आउन सकेको छैन।

आर्थिक मन्दीका कारण आमउभोक्ताहस्को क्रयशक्ति घटेकाले बजारमा चहलपहल नदेखिएको जनकपुरका व्यापारीहरू बताउँछन्। बजारमा चहलपहल नहुँदा व्यापारीले घाटा व्यापारको मात्र नभई विगत चार दशकदेखि दर्सै-तिहारको अवसरमा जनकपुरधाममा लाई आएको दर्सै सस्तो बजारमा पनि यस वर्ष किनमेल गर्ने पतलिएका छन्।

घटस्थापनाको दिन उत्क बजारको उद्घाटन भएको थियो। तर, अहिले किनमेल गर्ने सर्वसाधारणको मिड विगतका वर्षहरूभन्दा न्यून रहेको साबुनको स्टल लगाउँछै आएका सन्तोष कर्ण बताउँछन्। विगत दुई दशकदेखि जनकपुरधाममा व्यापार गर्दै आएका जागेश्वर साहले चाडपर्वको असरमा पनि सोयेजस्तो व्यापार नरहेको बताए। कुनै दिन

बोहनीसमेत नभएको गुनासो गर्दै उनी भन्नन, बैंकको ऋण, घरभाडा कसरी तिर्न र घरपरिवार कसरी चलाउने चिन्ताले सताइहरेको छ।

कपडा व्यापारीसमेत रहेका धनुषा चैम्बर अफ कमर्सका अध्यक्ष विजय साहले दर्सै सुरु भए पनि अन्य वर्षको तुलनामा यस वर्ष बजारमा उपभोक्ताको उपस्थिति पातलो रहेको बताए। व्यापार नहुँदा घरभाडा, बैंक ऋण तिर्न मुस्किल पर्ने अवस्था आएको उनी सुनाउँछन्।

खुला सीमाको कारण अधिकांश उपभोक्ता भारतीय बजारतर्फ आकर्षित हुनु, कोरेनाको प्रभाव लामो समयदेखि १० अर्ब रुपैयाँ संधीय सरकारले भुक्तानी नदिनु, मिटरव्यालीलगायतका समस्याका कारण व्यापार-व्यवसायको अवस्था दयनीय हुँदै गएको साहको भनाइ छ।

दर्सै-तिहारमा जनकपुरधामका बजारमा ८० प्रतिशत ग्राहक पहाडी समुदायका हुने गरेका थिए। शिवचोकका व्यापारी पशुपति सुल्तानिया भन्नन, तर पहाडी समुदाय पलायन भएकाले व्यापार प्रभावित हुन पुगेको हो। जनकपुरधामबाट ३५ किलोमिटर उत्तर-पश्चिममा रहेको महोत्तरीको बर्दिवास बजारको अवस्था अहिले जनकपुर बजारभन्दा राम्रो हुन पुगेको छ।

१० हजार पसल रहेकोमा अहिले आर्थिक मन्दीको कारण व्यापारीहरू पलायन हुँदा ७ हजार जति पसल मात्र जनकपुर बजार क्षेत्रमा रहेको छ। यहाँका १५ प्रतिशत व्यापारी बैंकबाट ऋण लिएर व्यापार गरिरहेका छन्, तर बैंकको व्याज लिने नीति गलत भएकाले व्यापार घाटा उच्च रहेको जनकपुरधाम उद्योग वाणिज्य संघका वरिष्ठ उपाध्यक्ष मनीषरमण साह बताउँछन्।

बैंकहरूले सहज रूपमा ऋण प्रवाह नगर्नु, चर्को व्याजदर अमुल गर्नु, निर्माण कम्पनीहरूको लामो समयदेखि १० अर्ब रुपैयाँ संधीय सरकारले भुक्तानी नदिनु, मिटरव्यालीलगायतका समस्याका कारण व्यापार-व्यवसायको अवस्था दयनीय हुँदै गएको साहको भनाइ छ।

दर्सै-तिहारमा जनकपुरधामका बजारमा ८० प्रतिशत ग्राहक पहाडी समुदायका हुने गरेका थिए। शिवचोकका व्यापारी पशुपति सुल्तानिया भन्नन, तर पहाडी समुदाय पलायन भएकाले व्यापार प्रभावित हुन पुगेको हो। जनकपुरधामबाट ३५ किलोमिटर उत्तर-पश्चिममा रहेको महोत्तरीको बर्दिवास बजारको अवस्था अहिले जनकपुर बजारभन्दा राम्रो हुन पुगेको छ।

खेलकुद

लाओसलाई हराउँदै नेपाल विश्वकप छनोटको दोस्रो चरणमा

नेपाली राष्ट्रिय फुटबल टोलीले लाओसलाई मंगलबार दोस्रो लेगमा १-० ले हराउँदै फिफा विश्वकप २०२६ अन्तर्गत एसियन छनोटको दोस्रो चरणमा स्थान पक्का गरेको छ। गत सात दशरथ रंगशालमा नेपाल र लाओसले १-१ को बराबरी खेलेका थिए। नेपालले लाओसलाई समग्रमा २-१ ले हराउँदै दोस्रो चरण स्थान सुरक्षित गरेको हो। फिफा वरीयतामा लाओस १८४५ र नेपाल १७४५ स्थानमा छ। नेपालले वरीयतामा आफूभन्दा तल रहेको टोलीमाथि जित निकाल निकै मिहिनेत गर्नुपरेको थियो।

अब नेपाल दोस्रो चरणको समूह 'एच'मा युनाइटेड अरब इमिरेट्स (युएई), यमन र बहराइनसँग प्रतिस्पर्धा गर्नेछ। यसअधि नै भएको दोस्रो चरणको 'ड्रमा यसै समूहमा युई र बहराइन थिए। यमनले श्रीलंकालाई समग्रमा ४-१ ले पराजित गर्दै दोस्रो चरणमा पुगेको हो। दोस्रो चरणमा एक-अर्कासँग होम एन्ड अदेको आधारमा हुनेछ।

होम एन्ड अदेको आधारमा हुनेछ। दोस्रो चरणमा युई र बहराइनलाई महत्वपूर्ण जित दिलाउने क्रममा मनीष डॉग्गीले एक मात्र निर्णायक गोल गरेका थिए। उनले खेलको ४३५ मिनेटमा अज्जन विष्टको सटिक पासमा गोल गरेका हुन। एसियन छनोटको दोस्रो चरण स्थान पक्का गर्न नेपाल र लाओसलाई जित आवश्यक थियो।

लाओसको घरेलु मैदानमा नेपालले पहिलो खेल खेल पाउनेछ। समूहका 'शीर्ष' दुई टोली तेस्रो चरणमा पुग्नेछन्। लाओसको घरेलु मैदानमा नेपाललाई महत्वपूर्ण जित दिलाउने क्रममा युईलाई एक मात्र निर्णायक गोल गरेका थिए। उनले खेलको ४३५ मिनेटमा अज्जन विष्टको सटिक पासमा गोल गरेका हुन।

लाओसको घरेलु मैदानमा नेपालले पहिलो हाफमा सुस्त प्रदर्शन गरेको थियो। मध्यान्तरपछि खेलमा सुधार गर्दै नेपालले लाओसमाति दबाव राख्यो। नेपालका प्रशिक्षक भिन्नेन्जो अल्बर्ट एनेसले दोस्रो लेगमा तीन खेलाडी परिवर्तन गरेका थिए। लाओसविरुद्ध रक्षक अमृत श्रेष्ठले नेपालका लागि अन्तर्राष्ट्रिय डेब्यु गरेका छन्। उनी अन्तिम इन्जुरी समयमा जिलेस्पीजङ्ग कार्को को स्थानमा मैदान प्रवेश गरेका थिए।

लाओसले आफ्नो घरेलु मैदानमा फाइदा लिन सकेन। नेपालविरुद्ध आक्रामक खेल प्रस्तुत गर्ने दाबी गरेको लाओसलाई मध्यान्तरसम्म खासै गितिले प्रदर्शन गर्न सकेन। नेपाली खेलाडीले पनि पहिलो हाफमा गोल अवसर चुकाएका थिए। खेलको २२५ मिनेटमा उत्सव राईको क्रममा डिविक्सियन अज्जनले गरेको हेडिड पोस्टनजिक हुँदै बाहिरिएको थियो। यसअधि खेलको १८५ मिनेटमा लाओसका मिकेल भानको सशक्त प्रहार नेपालका गोलरक्षक तथा कप्तान किरणकुमार लिम्बुले बचाएका थिए। खेलको २९५ मिनेटमा फोथाभोड साडमिलेको पासमा चाहीनासेर्को प्रहार क्रसभारनजिक हुँदै गएको थियो।

दोस्रो हाफमा नेपालले सुधारिएको प्रदर्शन गरेको थियो। युवा खेलाडीले भरिएको न

● सिटिजन्स बैंकको अध्यक्षमा पाण्डे

सिटिजन्स बैंक इन्टरनेशनल लिमिटेडको अध्यक्षमा प्रबलजंग पाण्डे निर्वाचित भएका छन्। बैंकको शुक्रबार सम्पन्न १७५० वार्षिक साधारणसभापछि बसेको सञ्चालक समितिको बैठकले पाण्डेलाई अध्यक्षमा निर्वाचित गरेको हो।

साधारणसभाबाट पाण्डेसहित सीता कार्की (केसी), सजन शर्मा र दिग्विजय विष्ट बैंकको सञ्चालक समिति सदस्यमा निर्वाचित भएका छन्। निर्वाचित अध्यक्षले संरथागत सुशासन र आधुनिक बैंकिङलाई प्राथमिकतामा राखेका काम गर्न बताए।

साधारणसभाले सञ्चालक समितिको वार्षिक प्रतिवेदन, बैंकको लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन, वासलात, आव ०७९/८० को नाफा नोक्सानीको हिसाब तथा नगद प्रवाह विवरणलगायतका एकीकृत वित्तीय विवरणहरू पारित गरेको छ। त्यसेगरी, साधारणसभाले गत अर्थिक वर्ष ०७९/८० को मुनाफाबाट ५७९ प्रतिशतका दरले हुन आउने ८२ करोड २१ लाख ६१ हजार रुपैयाँबाबरको नगद लाभांश दिने प्रस्ताव सर्वसम्मितिबाट पारित गरेको छ। सभाका अध्यक्ष राजनसिंह भण्डारीले सेयरधनीबाट प्राप्त सुभावअनुसार बैंकको कामकाराही सञ्चालन गर्ने र भविष्यमा बैंकले अभ बढी प्रगति हासिल गर्न सक्ने विश्वास रहेको बताए।

सिटिजन्स बैंकका एक सय ८८ वटा शाखा, एक सय ४८ वटा एटिएम र १७ वटा शाखापारित बैंकिङ इकाई रहेको छन्। बैंकले ९६ लाख ६२ हजार ग्राहकलाई सेवा प्रदान गर्दै आएको छ। बैंकले विभिन्न किसिमका निक्षेप तथा कर्जा सुविधा, रेमिट्यान्स, आस्वा, ड्राफ्ट, भिसा डेबिट-क्रेडिट-प्रिमिलेज कार्ड सेवा, भिसा इन्टरनेशनल डलर कार्ड, शाखारहितलगायत सेवा-सुविधा दिँदै आएको प्रवक्ता नारायणराज अधिकारीले जानकारी दिए।

● एनएमबि बैंकको पुतलीसडक शाखामा ई-पेमेन्ट हबको उद्घाटन

एनएमबि बैंकको पुतलीसडक शाखामा एनएमबि ई-पेमेन्ट हबको उद्घाटन गरिएको छ। बैंकका अनुसार यस हबको प्रयोग गरी ग्राहकले भिसा शुल्क भुक्तानी, विदेशित शिक्षण संथामा विद्यार्थी भर्ना आवेदन शुल्क, पिटिई, स्प्याट, युएसमिल, फ्याइवायर, रिवर्ट, जिआरई, एकाजस्ता विविध अनलाइन भुक्तानी सेवा लिन सक्नेछन्। एनएमबि ई-पेमेन्ट हब स्वीकृत विद्युतीय भुक्तानी उपकरणहरू प्रयोग गरी ग्राहकहरूका लागि सहज र भन्फट्युर्मुक्त भुक्तानी सेवा अनुभव सुनिश्चित गर्दै उत्कृष्ट ग्राहक सेवा प्रदान गर्ने प्रतिबद्ध रहेको बैंकले जनाएको छ।

● सिद्धार्थ बैंकले गच्छे लाभांश घोषणा

सिद्धार्थ बैंकले आव ०७९/८० को विवरणयोग्य मुनाफाबाट सेयरधनीका लागि प्रदान गरिने लाभांश घोषणा गरेको छ। बैंकको सञ्चालक समितिको बैठकले सेयरधनीलाई ४ दशमलव २१ प्रतिशत लाभांश विवरण गरेको हो।

उक्त लाभांश नेपाल राष्ट्र बैंकबाट स्वीकृत प्राप्त भएपछि तथा बैंकको आगामी साधारणसभाबाट पारित भएप्चात् मात्र विवरण गरिने जनाइएको छ। बैंकले आव ०७९/८० मा तीन अर्ब ९६ करोड रुपैयाँ खुद नाफा आर्जन गरेको र यो मुनाफा अधिल्लो वर्षको मुनाफाको तुलनामा २६ करोड रुपैयाँ अर्थात् ९ दशमलव ११ प्रतिशतले बढी रहेको बैंकको भनाइ छ। जसमध्ये विवरणयोग्य मुनाफा ६६ करोड रुपैयाँ कायम रहन आएको बैंकले जनाएको छ।

बैंकले आव ०७९/८० को खुद मुनाफाबाट एक अर्ब ४४ करोड रुपैयाँ ऋणपत्रका लागि पुँजी फिर्ता जगेडा कोषमा विनियोजन गरेकाले विवरणयोग्य मुनाफामा संकुचन आएको उल्लेख गरेको छ। यसरी जगेडा कोषमा विनियोजित रकम ऋणपत्र परिपक्व भएप्चात् सेयरधनीलाई नै विवरण गरिने बैंकको भनाइ छ। विनियोजित रकमसमेत गणना गर्दा बैंकको वास्तविक विवरणयोग्य मुनाफा दुई अर्ब १२ करोड रुपैयाँ हुन आउने र प्रतिशतको हिसाबमा १५ दशमलव ०७ प्रतिशत रहेको बैंकले जनाएको छ।

● एनआइसी एसिया बैंकको लाभांश पारित

एनआइसी एसिया बैंक लिमिटेडले सेयरधनीलाई विवरण गरेको लाभांश पारित भएको छ। बैंकको २६५० वार्षिक साधारणसभाले लाभांश विवरण पारित

गरेको हो। साधारणसभाले गत आव ०७९/८० को मुनाफा तथा सचित मुनाफाबाट बैंकको चुक्ता पुँजीको २९ प्रतिशत बोनस सेयर र एक दशमलव ५२ प्रतिशत नगद लाभांश विवरण प्रस्ताव पारित गरेको हो। बोनस सेयर तीन अर्ब ३५ करोड ३५ लाख रुपैयाँ र कर प्रयोजनका लागि १७ करोड ६५ लाख रुपैयाँ नगद लाभांश विवरण गर्न लागिएको बैंकले जनाएको छ। समग्रा ३० दशमलव ५२ प्रतिशत लाभांश विवरण हुने बैंकको भनाइ छ। २९ प्रतिशत बोनस सेयर पारित गरेपश्चात् बैंकको कुल चुक्ता पुँजी १४ अर्ब ११ करोड ७५ लाख रुपैयाँ पुग्ने जनाइएको छ। साधारणसभाले आव ०७९/८० को सञ्चालक समितिको प्रतिवेदन, लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनसहित २०८० असार मसान्तासम्मको वासलात, नाफा-नोक्सान हिसाब तथा नगद प्रवाह विवरणलगायतका वार्षिक विवरणउपर छलफल गरी स्वीकृत गर्नुका साथै बैंकको प्रबन्धपत्र र नियमावलीमा संशोधन गर्ने प्रस्तावसमेत पारित गरेको जनाइएको छ। बैंकले हाल देशभरमा तीन सय ६० शाखा, ६ सय ३१ एटिएम, एक सय ९० विस्तारित काउन्टर तथा ६१ वटा शाखाहित शाखा सञ्चालामार्फत सेवा दिइरहेको जनाएको छ। बैंकले स्थापनाकालदेखि हालसम्म प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष गरी कुल २३ अर्ब ८५ करोड रुपैयाँभन्दा बढी राजस्व सरकारलाई भुक्तानी गरेको र गत अर्थिक वर्षमा तीन अर्ब ६६ करोड रुपैयाँभन्दा बढी राजस्व नेपाल सरकारलाई बुझाएको जनाएको छ।

● सिटिजन्स बैंकको मोबाइल बैंकिङ एपमा थपियो सुविधा

सिटिजन्स बैंक इन्टरनेशनल लिमिटेडले आफ्ना ग्राहकका लागि सिटिजन्स स्मार्ट मोबाइल बैंकिङ एपमा नयाँ सुविधा थप गरेको छ। बैंकले हाल मोबाइल बैंकिङ एपमार्फत नियमित प्रदान गर्दै आइरहेको सेवाका अतिरिक्त अन्य उपयोगी सेवासमेत थप गरेको हो। सेवा थपिएसेंगे ग्राहकले मोबाइल बैंकिङ एपमार्फत नै मुद्दी खाता खोल्ने, चेक रोका गर्ने, डेबिट कार्ड प्राप्त गर्ने नियेदन दिने, कार्ड ब्लक गर्ने, पिन रिसेट गर्ने, क्रेडिट कार्डको सीमा हेन्जस्टा सुविधा थप गरेको जनाइएको छ। सिटिजन्स स्मार्ट मोबाइल बैंकिङ एपलाई नयाँ इन्टरफेसमा अपग्रेड गरिनुका साथै लगइन मेनु पनि पुनर्संरचना गरिएको बैंकले जनाएको छ। जसबाट स्मार्ट सेवाहरू, स्मार्ट प्रस्तावहरू, इएमआई क्याल्कुलेटर र विदेशी मुद्रा आइकन छुट्टे ब्लक डिजाइनमा राखिएको उल्लेख छ।

यसका साथै बैंकले आफ्ना विशेष ग्राहकलाई लक्षित गरी मोबाइलमार्फत नै प्रिमिलेज बैंकिङ सेवासमेत सुरु गरेको जनाएको छ। यसअधि बैंकले विभिन्न प्रिमिलेज काउन्टरमार्फत प्रिमिलेज बैंकिङ सेवा प्रदान गर्दै आइरहेकोमा अब मोबाइल बैंकिङ एपमार्फत नै प्रिमिलेज सेवा प्रदान गर्ने जनाइएको छ। यस सेवाअन्तर्गत ग्राहकले बैंकका तोकिएका सम्पर्क अधिकृतमार्फत विनाभन्फत बैंकिङ सेवा प्राप्त गर्न सक्नुहुनेछ। बैंकले हाल देशभरमा एक सय ८८ शाखा, एक सय ४८ एटिएम र १७ वटा शाखाहित बैंकिङ एपमा विवरणहरू रहेको जनाएको छ।

● सूर्य नेपालले ल्यायो चोको फिल्स कुकिज

सूर्य नेपाल प्रालिले सनफिस्ट डार्क फेन्टासी चोको फिल्सको नेपालमै उत्पादन तथा बिक्री सुरु गरेको छ। कम्पनीले बिस्कुट उत्पादनको रप्ती बोनस सेवामा उत्कृष्टात्मका मान्यता प्राप्त गरेको छ। ग्राहकको प्रतिक्रियामा आधारित उत्कृष्ट उत्पादनहरू प्रदान गरेर उपभोक्ताको दैनिक जीवनलाई समृद्ध बनाउने एलजीको ढृढ प्रतिबद्धतालाई उक्त सर्वेक्षणले प्रमाणित गरेको हो। एसिएसआई उद्योगहरूको ग्राहकको सन्तुष्टि मापन गर्न अमेरिकी संस्था रहेको जनाइएको छ। दुई दशमलवन्दा बढी विशेषज्ञता भएको उक्त संस्थाले विभिन्न प्रकारका उद्योगहरूको विस्तृत मूल्यांकन गर्ने कम्पनीको भनाइ छ। एसिएसआई सर्वेक्षणका निष्कर्ष अत्यन्त विश्वसनीय मानिने कम्पनीले उल्लेख गरेको छ। यसका लागि पाँच लाखभन्दा बढी ग्राहकको अन्तर्वात्ताबाट साभार गरिएको नेपालका लागि आधिकारिक विक्रेता चौधरी ग्रुपअन्तर्गतको सिजी इलेक्ट्रोनिक्सले जनाएको छ।

कम्पनीले सनफिस्ट डार्क फ्यान्टासीको ब्रान्ड एम्बासडरका रूपमा कलाकार शिल्पा मास्केलाई अनुबन्ध गरेको जनाएको छ। सनफिस्ट डार्क फेन्टासी चोको फिल्स चकलेटको मिठास र बटरको क्रिस्पसहितको स्वादले कुकिज पाराखीहरूको मन जित्ने कम्पनीले विश्वास व्यक्त गरेको छ।

हाल बजारमा दुई प्रकारका प्याक उपलब्ध रहेको कम्पनीले जनाएको छ। जसमा एउटा ७५ ग्रामको प्याकेटमि ६ वटा भिन्दामध्ये पाउच हुने र यसको मूल्य १० रुपैयाँ रहेको जनाइएको छ। यसेगरी,

कपोरेट

३०० ग्रामको प्याकेटमि २४ वटा चुट्टापुँडै पाउच हुने र यसको मूल्य तीन सय ५० रुपैयाँ रहेको उल्लेख छ।

● दुई महिनामा भित्रियो दुई खर्ब २८ अर्ब रेमिट्यान्स

चालू आर्थिक वर्ष ०८०/८१ को पहिले दुई महिनामा नेपालले करिब साडे दुई खर्ब र

गठबन्धन...

गर्न पाउँथ्ये तर दाहाल सरकारले बेलैमा सरकारी निकायलाई चीनी आयात गर्न अनुमति नै दिएन भने दिलो गरी अनुमति दिएको भए पनि सरकारी निकायले माग गरेको ६० टन बाट घटाएर २० टन मात्र ५० प्रतिशत भन्सार छुट्टा मा आयात गर्न अनुमति दिएको थिए। दिलो गरी आयात गर्न अनुमति दिएकोले गर्दा दर्ती अधि उक्त चीनी आयात गर्न सक्ने अवस्था नै रहेन्। त्यहि कारणले गर्दा चीनीको हाहाकार भएको हो। दाहाल सरकार जनताको हितमा भन्दा काला व्यापारी र केही भ्रष्टचीनीमिल मालिकहरूको स्वर्वप्ता लागेको र उनीहरूले लुकाइराखेको चीनी बढि मूल्यमा बिक्री गर्न सरकारले नै दिएको प्रष्ट भएको छ।

पछिलो समयमा दाहाल सरकारको ध्यान जसरी भएपछि आफ्नो नेतृत्वको सरकार बावाइराखन मात्र गएको र सत्ता गठबन्धनलाई बलियो बनाउने भन्दै काला व्यापारी, उद्योगपतिहरूको पक्षमा मात्र सरकारको ध्यान गएको देखिएको छ। मन्त्रीहरूले आफुले गर्न सक्ने निर्णयहरू समेत नगरी मन्त्रिप्रिषद्को बैठक बाटै निर्णय गराउन गरेका हुनाले त्यस्ता निर्णयहरूमा भ्रष्टचाचार लुकेको प्रष्ट देखिएको छ। मन्त्रिप्रिषद्ले गर्न निर्णयहरू नीतिगत निर्णयमा पर्न र त्यस्ता निर्णयहरू माथि कसैले

छानविन, अनुसन्धान गर्न नपाउने भएकाले गर्दा नीतिगत निर्णयहरू नै भ्रष्टचाचारका जड रहेका छन्। हालै सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयले दूर सञ्चार नियमावलीको संसोधन मन्त्रिप्रिषद्को बैठकबाट गराएको छ त्यस्तो निर्णय सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रीले नै गर्न सक्ने भएपछि आफुले निर्णय नगरी मन्त्रिप्रिषद्को बैठकबाट निर्णय गराउनु पनि एक किसिमको भ्रष्टचाचार नै हो। दूर सञ्चार नियमावली संसोधन गरेर एनसेल, टेलिकमलाई ठूलो फाइदा पुर्याउने र राष्ट्रलाई ठूलो घाटा गराउन खेलमा सरकार नै लागि परेको छ। एनसेल, टेलिकमको इजाजत पत्र २०८६ मा समाप्त भएपछि एनसेल टेलिकम स्वतः नेपाल सरकारको मातहतमा आउनुपर्ने व्यवस्था संसोधन अधिको दूर सञ्चार नियमावलीमा रहेको एकीकृत समाजवादीका अध्यक्ष माथिव नेपालले केही दिन पहिला दर्ती र तिहारको बिदा धेरै भएको भन्दै बिदा घटाउनुपर्ने अभियक्ति समेत दिएर नेपाली जनताको अमान मात्र गरेका छन्। लिलिता निवास जागा काण्डमा सरकारले मुद्दा नचलाएको हुनाले उनै दाहाललाई सहयोग पर्याउने गरी नेपाली जनताले सदियौं देखि मनाउँदै आएका चाडपर्हहरू माथि नै आक्रमण गरेका छन्। यसरी सत्ता गठबन्धन र दाहाल सरकारले जनता दर्ती तिहार मान्न व्यक्त रहेको बेला सरकारले स्मार्ट टेलिकम एससेललाई जिम्मा लागाएर अबैं कमिसन लिन सक्ने सम्भावना रहेकाले गर्दा दाहाल सरकार र सत्ता गठबन्धन एनसेलको कमिसनको चुस्कीमा डुब्बै गएको प्रष्ट भएको छ।

स्मार्ट टेलिकमको मालिक सतिसलाल आचार्य र उनका परिवारको एनसेलमा समेत २० प्रतिशत सेयर रहेकाले गर्दा आचार्य परिवारले एनसेललाई फाइदा पुर्याउनेको लागि स्मार्ट टेलिकमको इजाजत पत्र नै नविकरण गरेन त्यसको एउटै कारण थियो एनसेल टेलिकम एनसेललाई जिम्मा लागाउने

दाहाल..

विद्रोह गरेका थिए। सभापति देउवाले आफ्नै पार्टीका उद्घव थापा बाहेक अरुलाई मुख्यमन्त्री बनाउनु भन्दा माओवादी केन्द्रका नेता इन्द्र आञ्जेलोलाई मुख्यमन्त्री बनाउने निर्णय सत्ता गठबन्धनबाट गराएपछि ८ सांसदले विद्रोह गरेका थिए।

केदार कार्कीको नेतृत्वमा विद्रोह भएपछि एमालेले आफू प्रदेशसभाको ढुलो पार्टी भएपनि सरकार बनाउन आफूसँग प्रयाप्त सांसद

नभएकोले गर्दा काग्रेसका विद्रोही सांसद केदार कार्कीलाई मुख्यमन्त्री बनाउन समर्थन गरेका हुनाले कार्की मुख्यमन्त्री बन्न सफल भएका छन् भने उनले आफूसँग विद्रोह गरेका काग्रेसका शाश्वर राई र एमालेका रामबहादुर मगरलाई मन्त्रीमा नियुक्त गरेका छन्।

कार्की मुख्यमन्त्री बनेपछि प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालले कोशी प्रदेशका मुख्यमन्त्री सत्ता गठबन्धनकै भएको भन्दै मुख्यमन्त्रीले गठबन्धनका सासदहरूलाई नै मन्त्री बनाउने उद्घोष गरेका भएपनि मुख्यमन्त्रीले काग्रेस विद्रोही सांसद र एमालेका सासदलाई समेत

पद गुरुने...

नेपाली काग्रेसका नेता शेखर कोइरालाको गृह जिल्ला मोरङ्ग भएको र प्रदेशको राजधानी पनि मोरङ्गमा नै रहेकाले त्यस प्रदेशमा कोइरालाको विशेष चासो रहेको थियो। एमालेका हिक्मत कार्कीले विश्वासको मत नपाउने भएपछि राजिनामा दिएका थिए। केन्द्रको सत्ता गठबन्धनले दुई पटक सम्म मुख्यमन्त्री बनाएका नेपाली काग्रेसका संसदीय दलका नेता उद्घव थापालाई नै मुख्यमन्त्री बनाउने निर्णय गरेपछि काग्रेसभित्र विवाद उत्पन्न भएकाले गर्दा सो विवादलाई साच्य पाईं सत्ता गठबन्धनले माओवादी केन्द्रका नेता इन्द्र आडबोलाई मुख्यमन्त्री बनाउने निर्णय गरेपछि काग्रेसभित्र विवाद उत्पन्न भएकाले गर्दा सो विवादलाई साच्य पाईं सत्ता गठबन्धनले माओवादी केन्द्रका नेता इन्द्र आडबोलाई मुख्यमन्त्री बनाउने निर्णय गरेपछि काग्रेसको कोइराला पक्षका सांसदहरू रुप्त दुई केदार कार्कीलाई मुख्यमन्त्री बनाउनुपर्नेमा लागि परेका भएपनि सरकार गठबन्धन र काग्रेसले अस्तीकार गरेपछि कोइराला पक्ष एमालेको शरणमा पुगेको थियो।

कोइराला पक्षका कोशी प्रदेशमा ८ जना प्रदेश सांसद रहेकाले गर्दा एमालेका कोशी प्रदेशमा ४० जना सांसद भएपनि उपसभामुख एक सांसद रहेका हुनाले हुनले मतदान गर्न नपाउने अवश्य भएपनि बहुमत पुऱ्याउनका लागि ४७ सांसद भए पुऱ्ये भएकाले एमालेले कार्कीलाई समर्थन गरेको हुनाले कार्की मुख्यमन्त्रीमा नियुक्त भएका छन्। कार्की मुख्यमन्त्रीमा नियुक्त हुने निश्चित भएपछि प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाललाई छटपटी बढेको हुनाले उनले दिलो काग्रेसका सांसद रहेका देखिएका चाचाउलाई भएकाले गर्दा सो विवादमा चितवनमा उत्पन्न भएपनि बहुमत पुऱ्याउनका लागि शेखबहादुर देउवा र शेखर कोइरालासँग आफ्नो नेतृत्वको सरकारलाई बचाउने कबुलियतनामा समेत गराएको चितवनमा पुगेर उद्घोष गरे। कोशी प्रदेशका कार्की सरकार गठबन्धनकै सरकार हो भनेर। गठबन्धनले कार्कीलाई उमेदवार नै बनाउन नयाहोको र एमालेको समर्थनमा काग्रेसबाट विद्रोह गरी मुख्यमन्त्री बनेको कार्कीले अब एमालेसँग राजनीतिक व्यक्ति भएकाले आफूलाई मुख्यमन्त्री बनाउने एमालेसँगको व्यवहार राजनीतिक चरित्रकै हुनुपर्दछ भन्ने राजनीतिज्ञहरूको भनाई रहेका छ।

प्रधानमन्त्रीको...

लगाउने र एनसेलको इजाजतको न्याद २०८६ मा समाप्त हुने भएपछि स्मार्टको इजाजतको बाँकी न्याद २०९६ रहेकाले एनसेलको इजाजत पत्रको न्याद समाप्त भएपछि एनसेल सरकारको मातहतमा स्वतः आउने नियमावलीमा उल्लेख भएकोमा त्यसलाई संशोधन गरिएको छ। अब इजाजतपत्र खारेज भएको स्मार्ट टेलिकम एनसेललाई स्वीकार गर्न लगाउने र एनसेलको न्याद २०९६ सम्म पुऱ्याउने मुख्य उद्घोषले एनसेललाई उद्घोष गरेको भएपनि नियमावली संशोधन गरिएको छ।

स्मार्ट टेलिकम सतिसलाल आचार्य र उनको परिवारको भएको र एनसेलमा आचार्य गुप्तको २० प्रतिशत सेयर रहेकोले गर्दा यो प्रपञ्च स्वयम् प्रधानमन्त्री दाहाल र सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रीले रहेकोले गर्दा दाहाल सरकारको समर्थन गरेको भएको भन्दै काग्रेसको नेता इन्द्र आडबोलाई आफूलाई मुख्यमन्त्री बनाउने नियमावली संशोधन गरिएको छ।

मन्त्रीले रहेका हुन्। एनसेलले २५ अर्बभन्दा बढी राजस्व सरकारलाई तिरेको छन् भने स्मार्टको भएपछि २५ अर्ब र बैकहरूको ७० अर्ब भन्दा बढी रकम तिर्नु चीको रहेको बेला मन्त्रिप्रिषद्बाटै निर्णय गरेर नियमावली संशोधन गर्न दाहाल सरकारको नीतिगत भ्रष्टचाचार हो। दुरसञ्चार प्राधिकरणको अधिकार कटौती गरेर मन्त्रालयमा लागिएको र सञ्चार तथा सूचना मन्त्री माओवादीकै भएकाले यस काण्डमा अबैं अर्ब घोटाला हुन सक्ने भएकाले गर्दा प्रधानमन्त्री दाहालको सुशासन पनि पैसामा विकेको प्रष्ट भएको छ। एनसेललाई स्मार्ट जिम्मा लागाउने कार्यको नियमावलीमा राजिनामा दिन दबाव दिएको र उनले राजिनामा दिन इन्कार गरेपछि उनीहरूको नियमावली संशोधन समेत सोधेको छन्। हेर्न बाँकी छ, दाहाल सरकारको सुशासनको अर्को नमुना।

चाडबाडको समयमा खानपानमा ध्यान दिउँ।

- मासु तथा मासुजन्य पदार्थको अत्यधिक उपभोग नगरौ, काँचो वा पकाएको मासु तथा मासुजन्य पदार्थ सुरक्षित राखेर मात्र उपभोग गरौ,
- सडेगलेको र गन्हाएको बासी खानेकुरा उपभोग नगरौ,
- स्वच्छ स्थानबाट स्वस्थ्य मासु तथा मासुजन्य पदार्थ खारिद गरौ,
- मासु तथा मासुजन्य पदार्थ धेरै खाँदा पचाउन गाहो हुने भएकोले अन्य खानेकुरासँग सन्तुलन मिलाएर उपभोग गरौ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

दसैमा निगमले इन्धन वितरण नरोपने

काठमाडौं। आयल निगमले दर्ती विदामा देशभरका डिपोहरू खुला राखेर पेट्रोल, डिजेल र हवाई इन्धन वितरण गर्ने जनाकारी क